

Speaker 1

Det här är mitt företag, Min historia. En podd om att vara företagare i Falun. I den här serien så möter vi fem stycken olika företagare och idag så kommer vi att träffa Elin Alsiok på Visit Dalarna.

Speaker 2

Berätta. Vem är Elin Alsiok egentligen?

Speaker 3

Ja, en som flyttar tillbaka till stan. Bor i Falun nu och jobbar på Visit Dalarna som affärsutvecklare på heltid. Har ansvar för. Jag har tematiskt ansvar i min affärsutveckling roll och då är kulturturismen. Ena dagen är jag i Orsa eller i Idre och andra dagen kan det vara nere i Smedjebacken. Men ganska mycket av min tid läggs just här i Falun på världsarvet.

Speaker 2

Hur känns det då?

Speaker 3

Fantastiskt! Det är ju en jättestor möjlighet. Och det var också här som det började för mig när jag var 14 år och fick mitt allra första sommarjobb. Det var faktiskt uppe vid Falu gruva i souvenirboden där, så det känns lite som att komma hem efter att hektar flängt runt om i världen i ganska många år. Så nu bor jag här med min familj.

Speaker 2

Okej, det känns så. Du stod du alltså där och sålde souvenirer? Vad var populärast då? Kommer du ihåg det?

Speaker 3

Gamla mormors karameller? Vi gjorde karamellstrutarna. De finns kvar än idag och vi målade de här ljusstakarna i olika rödfärg kulörer.

Speaker 2

Men det får du inte hålla på med nu va?

Speaker 3

Nej, det är inte så mycket av den varan nu.

Speaker 2

Kan du sakna det där handgripliga?

Speaker 3

Jag älskar ju att hektar möten direkt med kund. Det tycker jag är fantastiskt. Det kan jag sakna med mina kunder idag. Det är ju företagen, mina kunder det, inte besökarna, som kommer. Och det tycker jag är en viktig grej att lyfta. Att det ser så ut så att det jag brinner för och det jag tycker är fantastiskt har varit fantastiskt roligt de här två och ett halvt åren. Jag jobbar på visit nu. Det är att se när företagen utvecklas i det lilla och i det stora och när jag ser hur mycket det händer inom världsarvet just nu och få vara med och bidra en liten del till det. Det tycker jag är fantastiskt för det här att vi har ett världsarv i Falun. Det är ju det är ju världens möjlighet som vi säger. Det är inte alla kommuner som har 01:01 världsarv där en ett FN organ och i det här fallet UNESCO har satt sin stämpel och sagt att den här platsen är så värdefull så den ska bevaras för all framtid. Det är rätt coolt att vi får verka där.

Speaker 2

Borde vi vara ännu stoltare över det än vad vi är?

Speaker 3

Kanske ännu mer medvetna, tänker jag, och kanske nyttja det ännu mer. Vi ser att det är när vi kikar på våra trender, för det är mycket av mitt jobb också. Att läsa in mig på trender, trendrapport, rapporter, ligga steget före och sen kunna förmedla det till företagen så ser vi att det är många speciellt internationella gäster som vill resa till världsarv. Det kan finnas med på deras "bucketlist". Vi ser att gäster idag som reser vill lära sig någonting nytt och jag tycker att vi har en guldgruva här att bygga utifrån. Det finns så mycket som en O berättat, även om vi berättar mycket. Men exempelvis så är det ju några caféer här i stan, några som gör mat, bara att man kan gå och äta en världsarv boule till exempel i stan där man har jobbat med storytelling kopplat till smaker. Hur man försöker illustrera det här världsarvet på tallriken. Där tror jag att det finns mer att göra, helt säkert. Och det ser vi också på andra håll i världen hur man jobbar med sina världsarv.

Speaker 3

Så ja, det finns mycket mer att göra.

Speaker 2

Tidigare så drev vi ju något som hette Stolthet byrån som nu är vilande vilande så länge du är på Visit Dalarna. Vad handlade den om egentligen?

Speaker 3

Ja, i sju år drev eget företag och det var efter min tid på Norrbottens Handelskammare. Jag hade, skriver min magister i upplevelseproduktion. Sen jobbade jag på Handelskammaren och när jag skrev min magister så handlar det handlar om stolthet i kundbemötande och hur det påverkar gästens upplevelse. Och det där hade jag kvar och funderade ganska mycket på och läste lite forskning som kom och så där. Och sen mötte jag min tidigare universitetslärare och vi bestämde oss tillsammans för att vi skulle skriva en bok om det här. Och sen föreläste vi och jobbade med det med ledningsgrupper i Sverige och i Norge. Och det blev stolthet som strategi. Stolt bemötande som skapar värden i din verksamhet heter boken och det var Liber Management som gav ut den. Och det har ju passerat. Det är över fem år sedan boken kom, men boken säljs fortfarande på Adlibris och Bokus och Akademibokhandeln runt om. Det känns fint att den sprids.

Speaker 2

Men det som du lärde dig då? Vad har du för glädje av det idag? Du sa tidigare att du vill åt möten med människor, men du kanske inte kommer så nära dem på samma sätt som tidigare.

Speaker 3

Jo, absolut, men inte gästerna kanske. Det är ju företagarna som jag har förmånen att komma nära organisationerna och där tror jag nog ibland att vi kanske behöver mycket. Metodiken som jag och min författarkollega Caroline tog fram i Stolthet som strategi, den tillämpar jag såklart i min yrkesroll idag. Att försöka se. Att uppvärdera det vi har istället för att utvärdera det vi inte har. Att lyfta upp de här bra sakerna vi har och faktiskt berätta om det. För det är ju så att om vi inte berättar om det är bra vi har så finns ju risk att värden går förlorade och vi har inte förtur bara för att vi står och berättar om vilket fantastiskt världsarv vi har till exempel. För det är ju en extern part som har sagt att det här är ju värt att bevara för all framtid så då är det också viktigt att vi är angelägna om det och nyttjar det. För det här ska vi bevara till våra barn och barnbarn och då behöver vi också berätta om det ur ett hållbarhetsperspektiv. Men också förstå att vårt världsarv, om vi gör business i vårt världsarv och nyttjar det som en fin arena, då kommer det faktiskt.

Speaker 3

Ökade intäkter hos företagen renderar ju i att det blir skatteintäkter som kan finansiera vård skola, omsorg. Så det blir en liten kugge i ett större maskineri tänker jag.

Speaker 2

Så koppargruvan skulle bli den där guldgruvan då. Om man tänker grunden i koppargruvan och så världsarvet kring den.

Speaker 3

Ja, absolut. Det är också viktigt att komma ihåg att det inte bara är gruvan utan vi nyttjar hela världsarvet, bergsmannen, bygden, staden och gruvan. Då kan vi bygga en stark destination också. Och världsarvet Falun spelar roll för hela Dalarna. För när en gäst kommer hit. Då besöker de ju oftast inte bara en sak, utan vi behöver hejla ett rikt, ett rikt utbud för att vi ska få gästerna att komma hit. Vi har väldigt mycket av de sakerna som man söker idag och vi ser på nyliga rapporter också att. Men att prioritera upplevelse är fortfarande angeläget för besökare, även om det är tuffa tider. Man vill gärna prioritera det och det blir fler och fler weekendresor som man väljer att göra och vi ligger geografiskt väldigt bra till mot Mälardalen och ner mot Västsverige. Och sen så har vi sett den ökat tillströmning av danskar. För dem är det ju rea att komma hit just nu, nu när kronan är som den är och. Många tyska gäster, franska gäster. Jag tycker det är fantastiskt att åka runt och bara kika, kika registreringsskyltar på bilarna och se varifrån de kommer.

Speaker 2

Det blir som ett betyg av hur långt vi har nått med kommunikationen kanske.

Speaker 3

Ja, kanske.

Speaker 2

Men säg att man skulle vilja införliva världsarvet mer i om man säger att man har ett företag som jobbar med besöksnäring, Hur ska man få in mer världsarv i det då? Det beror såklart på vad man håller på med, men ändå. Hur ska man? Hur ska man egentligen gå till väga? Hur ska man tänka?

Speaker 3

Jag tänker det är ingen quick fix, men en kickstart kan ju faktiskt vara så enkelt som att gå. Gå på Dalarnas museum. Det finns massor av kunskap. Följ med på en av deras guidade visningar bara för att. Att bli lite påmind om haha, Wow, finns det här hos oss? Eller gå på en en guidad tur med Dalarnas guide Kultur i stan. Det är också. Man blir lätt hemmablind, ser inte vad man vad man har och kanske vi inte vet det heller. Att börja i det lilla, åka upp till gruvan, gå in på museet kanske var lite gäst i sin egen stad. Det finns en barnbok som jag tycker är fantastisk som heter Röster och äpplen och Gamla mormor där man förklarar de världsarvet på ett väldigt lättförståeligt sätt om utifrån barnens perspektiv. Och det har man också valt att ta ut och visa vid. Vid Staberg och i staden kan man gå de här slingorna och där får man nog lite aha, det där kanske vi skulle göra något av. Och så kan man utifrån det kanske börja tänka så här Mmm, världsarvet, Vad skulle det betyda för min verksamhet?

Speaker 3

Vadå, vad smakar ett världsarv? Hur låter ett världsarv? Vad betyder det här? Kan jag kanske? Jag vet en tjej. Hon har tagit bilder, hon har ett skribent företag och hon har tagit bilder på sig själv i världsarvet. För hon vill gärna berätta storyn. Och det är ju också så att vi laddar. Vi kan ladda produkter och tjänster med ännu mera värde om vi om vi lyfter storyn i kring. För det är ju på något sätt det som gör oss unikt, att vi är verksamma mitt i ett världsarv.

Speaker 2

Men när du när Stolthet byrån var igång som allra mest, vad var det för stora utmaningar som du mötte då?

Speaker 3

Ja, det är väl alltid så där om man har jättemycket jobb och så. Samtidigt ska man hinna sälja och så ska man bygga upp sin verksamhet och det tar ju några år innan folk snackar och så får man uppdrag på rekommendation och så där. Men ska jag vara helt ärlig så. En konkret utmaning det var att många av mina jobb var utanför Falun. Det var inte speciellt mycket jobb här i Dalarna som jag hade. Då var det väldigt viktigt att det fanns en infrastruktur som funkade så att jag kunde ta mig med tåg ner mot Stockholmsområdet. Det hade mycket jobb att det avgick bra tider, att det fanns många avgångar. Så ja, det var en konkret sak att det finns bra infrastruktur.

Speaker 2

Och det var ingenting som jag hade tänkt på innan när du drog igång vad det blev. Var det oväntat att det skulle kunna sätta hinder?

Speaker 3

Nej, men det blev väl bara befast hur viktigt det är. Hm, kanske lite att man också är lite hemmablind för vad som finns här hemma. Som slår mig.

Speaker 2

Hur menar du då?

Speaker 3

Att man glömmer bort vad vi har här? Att man kanske kikar utanför stan. Men det finns så otroligt mycket kompetens här och det finns många som jobbar mot andra regioner. Det var inte bara en gång som jag träffade folk härifrån från min stad som var på en föreläsning i Stockholm och det blir lite lustigt att det är så och kanske lite synd att vi måste åka dit för att mötas och åka någon annanstans än att handla från varandra och nyttja det vi har alldeles inpå knuten. Så därför tycker jag att det är viktigt att man har de här forumen där man kan träffas. Nu i veckan hade vi ett världsarv forum. Då var vi 24 personer som

träffades och det var besöksnäringens aktörer som gör världsarv relaterade produkter. Där blev det också lite aha, just det du gör här. Wow! Men vi kanske skulle göra något tillsammans. Det tycker jag är häftigt när man ser och företaga frukostarna. Just det, man blir lite påmind att mötas här och det tyckte jag var viktigt i min företagsresa också. Att det fanns forum att mötas för till syvende och sist, vi gör ju gärna business med de vi känner, de vi litar på.

Speaker 2

Om vi tittar på den andra sidan, det mer positiva sidan. För vi pratar om utmaningarna. Precis. Har du varit med om någon särskilt upplyftande händelse som för dig som egenföretagare? Någon stor framgång som bara Oj jäklar där det slog dig att oj, det här nu händer något.

Speaker 3

Ja ja, men flera stycken. Men du märker, man drar sig lite. Inte ska väl jag Och inte ska jag skryta inte. Så är det väl alla till mans? Inte ska man väl berätta när det gick så där bra. Men det är klart viktigt att säga och vara stolt över det som. När vi fick vårt vårt kontrakt med Liber Management. Det var ett stort genomslag och det känner jag mig fortfarande jätteglad över. Och när vi fick föreläsa på Stora personal och chef mässan, när vi var på Näringslivs dagar i Norge och föreläste. Ja, men.

Speaker 2

Ganska maffigt att hektar sin egen bok i handen kan jag tänka.

Speaker 3

Det var maffigt och ännu maffigare att få respons från aktörer som jag hör har nyttjat det som finns i boken. Att få göra skillnad. Det är fint de gångerna som som det blir så.

Speaker 2

Har du någon märklig historia som företagare? Någon händelse som var var? Vad var det som hände nu egentligen?

Speaker 3

Ja, men det finns många sådana. En av de mest märkliga var väl kanske den gången då jag föreläste, föreläste nere i Lund och fick med mig en spettekaka. Du börjar brinna på tåget intill och vi satt där med våra kakor i famnen och det.

Speaker 2

Ska vi rädda först. Spettekaka.

Speaker 3

Japp, och sen blev vi såklart försenade och min man skulle med första tåget till Stockholm på morgonen och jag skulle komma hem med det sista. Det slutade att vi fick ta taxi från från Stockholm Central hem till Falun med dessa spettekaka så jag kunde vara hemma några timmar och sen skulle vi vidare dagen därpå för att läsa i Sundsvall. Men det är väl den storyn jag kommer på just nu.

Speaker 2

Det är in the life som egenföretagare.

Speaker 3

Ja, det är ju imponerande. Alla dessa egenföretagare. Vilka risker man tar, vilka utmaningar det är, hur man ska göra allt själv och någon någonstans i yrket jag har idag. Så är otroligt tacksam att jag har. Att jag hade de sju åren och verkligen fick leva och känna det. För det handlar inte bara om att förstå det med hjärnan tror jag, utan att verkligen känna det i kroppen. För det krävs ju mycket mod. Det imponerar. Jag blir imponerad av de företagare som satsar så mycket på sin egen idé, vågar och vill göra sin grej. För man måste trola med knäna verkligen många gånger och vara kreativ och hitta lösningar och försöka nå ut i bruset.

Speaker 2

Men är det enklare tror du att göra det i en relativt liten kommun som Falu kommun jämfört om du hade varit i Stockholm då?

Speaker 4

Är.

Speaker 3

Det vet jag faktiskt inte. Men det jag vet är att det är viktigt att vi som är i närheten av varandra håller koll på varandra, hjälper till att lyfta varandra, hör jag som. Aktör här i Falun att det finns något annat att göra i världsarvet eller något annat att göra i Dalarna. Det är viktigt att jag vet det för då kan jag slussa runt folk på ett bra sätt på samma sätt som när jag var företagare. Så viktigt det är att jag vet vad andra gör. För det kanske inte var exakt min föreläsning eller min den formen av organisationsutveckling att jag kan tipsa om andra. Det blir en fin generositet i det tycker jag. Och sen också när besökare om vi är tillbaka till besöksnäring spåret och min roll idag.

Speaker 4

Så kan jag se att.

Speaker 3

Det finns tendenser som gör som vi ser vissa tendenser att gäster som kommer hit nu stannar lite längre. Jag tror att det kan hejla att göra med att vi blir lite bättre på att veta vad grannen gör och genom att vi blir bättre på att veta vad grannen gör så kan vi tipsa gästerna, få en bättre upplevelse, stannar lite längre, spenderar lite mer pengar och det blir mer turist ekonomisk omsättning.

Speaker 2

Lite mer lagarbete så att Falun och världsarvet sluter upp kring varandra.

Speaker 3

Absolut. Och då är det viktigt att berätta vad vi har och vad vi gör och vad vi kan. För gör vi inte det, då är det väldigt svårt att tipsa mellan varandra.

Speaker 2

Har det varit så tidigare att det har varit mindre prat?

Speaker 3

Det kan inte jag säga. Jag har jobbat här i 02:01 halvt år så jag kan inte säga att det har varit så, utan det är någon annan som uttalar sig bättre om det.

Speaker 2

Men förhoppningen kanske finns att det blir ännu bättre. Ja.

Speaker 3

Det hoppas jag absolut. Det är ju det som jag ser att det är min uppgift på Visit Dalarna att skapa de här arenorna. Att hjälpa till att läsa på trender så att vi kan ligga före i tid, att förmedla det vidare. Se till att vi får hit rätt journalister hör jag att det händer någonting bra, puffade utåt. Se till att det kommer internationella researrangörer hit och kikar. Och att att putta med de här sakerna ut internationellt också. Speciellt till min kollega Tatiana som jobbar på internationell marknad. Är ute mycket i Tyskland och England och runt om och och berättar mot våra mål, marknader, att lyfta världsarvet och vad som finns att göra här och att vi får fler företagare som vill göra det här. För vi behöver fler, ännu fler bra världsarv relaterade produkter och paketeringar. Man vill hejla det sömlöst när man kom hit. Det ska vara lätt och enkelt. Jag ska trycka på en boka knapp och då vill jag gärna få ut ett helt program. Det ska vara enkelt, det ska gå fort och sen är man kanske inte riktigt lika priskänslig.

Speaker 3

Men det ska vara. Det ska vara smidigt. Det pekar allt på att gäster vill hektar mer och mer. Man ska lära sig något, det ska vara smidigt och det ska vara till en plats där det är hållbart. Det man jobbar med hållbarhet.

Speaker 2

Det är mycket fokus på det, det vet du och jag har pratat tidigare i andra sammanhang. Du tar ofta upp hållbarhet.

Speaker 3

Ja, för ska vi hektar kvar det här världsarvet för all framtid, då måste vi tänka på att jobba med hållbarheten och den här destinationen. Och ska vi få folk att komma hit? Vi får inte tära för mycket på de resurserna vi har. Och en sådan sak är ju bara att i den här barnboken till exempel, så har man nu valt att lyfta barnens perspektiv utifrån hållbarhet. Bara en sån enkel sak som tänk på att inte plocka med dig stenarna hem, Plocka inte med dig stenarna för det vittnar om vårt kulturarv och det behöver vi kunna fortsätta berätta. Det är också en hållbarhetsaspekter. En annan hållbarhetsaspekter är att vi har att det är bra villkor så att vi får. Ungdomarna att jobba här på sommaren, att vara kvar här, att vilja komma tillbaka hit. Att man vill bo och verka leva här. Att det finns möjligheter i.

Speaker 2

Karamell, boden.

Speaker 3

Karamell Boden. Och det är någonstans där som stoltheten börjar. För det var ju där jag fick höra historierna. Det var där jag förstår kontexten. Varifrån kommer Falun nu? Är det här? Och jag tror att där. Det blev ju hjärtefrågor för jag fick stå och där berätta det för gäster som kom från hela världen och se wow, de har verkligen åkt hit hur många timmar som helst för att se vad vi har. Vi måste hektar något speciellt. Och sen när jag skulle flytta tillbaka hem att hektar kvar den där känslan av att oh, det här är verkligen en speciell plats. Falun har något unikt. Jag tror att det började i Karamell Boden.

Speaker 2

Och för du vidare här till dina barn, tänker jag.

Speaker 3

Ja, de får ta del av det så.

Speaker 2

Vare sig de vill eller.

Speaker 3

Inte. Ja, de är rätt intresserad. Men de får höra rätt mycket om det här ibland så de kanske tycker att det räcker. Hahahahahahaha.

Speaker 2

Du. Vi ska knyta ihop säcken alldeles strax. Men har du någon någon? Ett visdomsord kanske? Eller någon tanke som du vill lämna lyssnarna med?

Speaker 3

Åh herregud. Ett visdomsord.

Speaker 2

Ingen press här, men någonting väldigt signifikant och klokt ska det.

Speaker 3

Armen att vara. Låt inte rädslan för att upplevas som man har hybris ta över utan berätta det du gör och det du har för att om inte det berättas, då finns risk att världen går förlorade. Så ja, jag tycker att det är viktigt att entreprenörer och aktörer i Falun står stolta i det de har och berättar det så att vi andra kan återberätta mellan varandra. Jante bor inte i vår stad tycker jag.

Speaker 2

Tack så jättemycket! Tack för att du kom hit.

Speaker 3

Tack så mycket!